

Diplomadolgozat kivonat

A diplomaterv Zalaszentgrót közigazgatási területén lévő agrártörténeti emlékek, történeti tájhasználatok és történeti eredetű zöld infrastruktúra elemek feltárását tűzi ki célul. A kutatás során vizsgáltam a település adottságait (elhelyezkedését, természeti adottságait, domborzati és vízrajzi viszonyait és természeti értékeit). 1782-től napjainkig nyolc időállapotban, térinformatikai módszerekkel elemeztem a területhasználatok és a zöldinfrastruktúra elemek változását. A tájtörténeti elemzésekből nagyon sok értékes információ derült ki a tájalakulásról és a fennmaradt, valamint eltűnt történeti tájelemekről, tájhasználatokról. Az uradalmi gazdálkodás és a szocialista nagyüzemi mezőgazdálkodás egyaránt nyomot hagyott a tájon, a gazdálkodás örökségeként fennmaradtak majorok, mezőgazdasági épületek, fasorok, történeti tájhasználatok (például uradalmi erdők, halastavak és gyümölcsösök), egyéb egyedi tájértékek, melyeket táblázatosan gyűjtöttem össze. A parcellaszerkezet tanulmányozása elősegítette a történeti fasorok azonosítását. A fasorelemzés rámutatott az egykori uradalmi fasorok és fás sávok helyére és bizonyította a történeti jelentőséggel rendelkező fasorok jelenlétét a zöldinfrastruktúra hálózatban. Az uradalmi fasorok közül legértékesebb a Csalit-majori részen húzódó tölgyfasor, melyre fakataszter felmérés is készült a javaslatok kidolgozásához. Emellett a zöldinfrastruktúra állapotára, összetételére és hálózatosságára vonatkozó elemzéseket is végeztem. Meghatároztam és térképesen ábrázoltam a történeti zöldinfrastruktúra elemeket, az adathalmazból tovább dolgozva kimutatásokat készítettem. Megalkottam a települési értékkatasztert a tájtörténeti elemzések alapján, melyben kimutatásra kerültek az uradalmi- és egyéb agrártörténeti értékek, valamint azok meglévő védettségei is. Az adatok alapján elkészítettem egy probléma- és értéktérképet is a vizsgálati területre, amelyek meghatározták a javaslatokat.

A javaslati munkarészben kidolgozott javaslatcsomag négy részből áll. Az értékkataszter alapján elkészítettem a védelmre érdemes értékek listáját és kijelölését a védetté nyilvánítási eljáráshoz. Az uradalmi tölgyfasorra készült fakataszter alapján kidolgoztam a fasor természetvédelmi kezelési tervének a kiegészítését és fejlesztési koncepcióját, szakszerű fadoktori kezelési javaslatokat fogalmaztam meg a fasor faegyedeire. A diplomaterv mezőgazdasági zöldinfrastruktúra fejlesztési javaslatokról szóló része az eltűnt uradalmi fasorok visszatelepítésének módszereit tartalmazza az agrártámogatások figyelembevételével. Az agrártörténeti tematikus út tervezése pedig az agrártörténeti örökség és történeti zöldinfrastruktúra elemek bemutatását szolgálja a településen. Tematikus túraútvonal

nyomvonalának kialakítása az értékek mentén történt és meghatározásra kerültek az azokat bemutató információs táblák javasolt helyszínei és tartalmi.

Össességében a dolgozat rámutat arra, hogy Zalaszentgrót területén a nagy tájalakulások és különböző korszakok alatt nagyon sok értékes tájelem alakult ki. Közülük sok az évszázadok alatt eltűnt, de így is sok agrártörténeti érték és történeti tájhasználat megtalálható a településen, melyek megőrzésre és bemutatásra érdemesek, fontosak a település élők számára a táj történetiségének fennmaradásához.